

نشست صمیمانه «جام جم» با کارگردان و بازیگران فصل دوم مجموعه شبکه اول

مستوران! شیرینی حکمت‌های ایرانی

گفت‌وگو با همایون رحیمیان، به بهانه بزرگداشت هنرمند در سی‌ونهمین جشنواره موسیقی فجر

نوی ساز اقوام در ارکستر ملی

گفت‌وگوی «جام جم» با نیاز حمیدی طراح لباس فیلم‌های «احمد» و «شور عاشقی»

چرا داوران احمد را ندیدند؟

گزارش «جام جم» از بازدید سینماگران خارجی از شهرک غزالی

سلمان فارسی؛ دانشگاهی برای تولیدات تاریخی

تکنیکال‌ترین جشنواره

بزرگ‌ترین، مهم‌ترین و حساس‌ترین رویداد هنری - فرهنگی را در حالی پشت‌سر گذاشتیم که از نظر سابقه و تجربه هم جشنواره فیلم فجر، کهن‌ترین رخداد هنری پس از انقلاب اسلامی است. اگر پیشقراولان برپایی جشنواره در ابتدای دهه ۶۰، اصلی‌ترین محمل دفاع‌شان برای کسب امکانات و موافقت با جشنواره از سوی بالادستی‌های دولت، کمک به شور و نشاط مردمی ایام پیروزی انقلاب بود اما در ادامه، مسأله فقط در این وادی باقی نماند و رویکرد رقابت به صورت جدی دنبال شد تا حدی که به تدریج تنها میدان معتبر و انگیزه‌مند برای فیلمسازان شرکت در جشنواره فیلم فجر بود. حال‌دیگر این جشنواره چنان ریشه دوانده و شاخ و برگش سایه افکن شده که نبود آن محال است به فکر کسی خطور کند، کما این‌که سال گذشته در ملتهب‌ترین مقطع تاریخ سیاسی - اجتماعی هم جشنواره برگزار شد و این موضوع نقش تاثیرگذار جشنواره در ابعاد مختلف اجتماعی و خصوصا سیاسی - دیپلماتیک را نشان می‌دهد. مقدمه نسبتا طولانی از این بابت نوشتن تا فراموش نکنیم با چه پدیده‌ای مواجه هستیم، پدیده‌ای که با طیفی از خیزهای کمی و کیفی به جایگاه و درجه‌ای از اعتبار رسیده که دیگر نمی‌توان نفی آن کرد یا نادیده‌اش گرفت، حتی هزینه کلان مالی و انسانی برده تا به اینجا رسیده، بنابراین حیف است که فکر کنیم اگر به رشد تکنیکی رسیدیم یعنی موفقیت هم به کمال رسیده درحالی که این تازه اول راه است. در این دوره جوانان (فیلم اولی‌ها) میدان دار اصلی دیده شدن بودند. واقعیت سینما و سروش‌آل هم نشان می‌دهد این به چشم آمدن حق‌شان است. خروجی دآوری‌ها نیز بر این موضوع تاکید دارد. تعداد قابل توجه نامزدی‌های جشنواره از بین فیلم اولی‌ها بود. خصوصا که در رشته‌های اصلی فیلم‌های جوانان همه چیز را به خود اختصاص داد. یعنی اگر قرار بود بخش نگاه نو، مستقل ارزیابی نمی‌شد و همه فیلم‌ها در یک کاسه بودند، شاید سیمرغی نصیب بقیه نمی‌شد. این‌که این روند چقدر بار ارزشی دارد یا ندارد، نیازمند بررسی دیگری است. فعلا تا اینجا همه چیز در چنته تازه وارد هاست اما نکته فعلی قابل اشاره این است که سینمای کنونی به واقع از ناحیه تکنیک برجسته و جذاب جلوه می‌کند، مؤلفه‌هایی از فیلمسازی که همواره یک‌بار مصرف است. در این‌که تکنیک مهم است شکی است، ولی باید توجه کنیم تکنیک اولین و حداقلی‌ای نیاز فیلم ساختن است. یعنی اگر فردی تکنیک بلد نباشد باید هنوز دستپاچی کند، بنابراین آنچه مهم و باعث ماندگاری فیلم می‌شود، عبور از تکنیک است. فیلم‌های ماندگار تاریخ سینما و فیلمسازان برجسته، آثاری هستند که از تکنیک عبور کرده‌اند و به فرم رسیده‌اند. آنچه در این دوره جشنواره شاهد آن بودیم، رشد و توسعه قابل تامل تکنیک بود و استفاده از تکنولوژی‌های جدید سینمایی تا آنجا که بهترین‌ها از این ناحیه در صدر قرار گرفتند. از آنجا که «فرم» از زیست و فرهنگ و باورهای هنرمند نشأت می‌گیرد، باعث و بانی ریخت و درونمایه ارزشمند اینجایی می‌شود. فقدان فرم باعث شده تا عموم آدم‌های فیلم‌ها از بی‌ریختی رنج ببرند. نتیجه این‌که در این دوره ما با فیلم‌های زیاد تکنیکال روبه‌رو بودیم که در بطن و متن تعلقی به مؤلفه‌های زیست تاریخی مردم ایران نداشتند. همه چیز پوسته‌ای از سینمای اکشن بیرونی سرچشمه می‌گرفت. آنچه جشنواره فجر و دآوری‌هایش باید سرلوحه قرار دهند، ویژگی‌هایی از سینماست تا بالاخره تکلیف ما را با مخاطب روشن کند. باید به تکنیک باور داشت و احترام گذاشت و حتی حمایت کرد اما زمانی این واقعیت قابل ارزش می‌شود که در خدمت فرم اینجایی باشد. در غیر این صورت قافیه را در سینما بیش از پیش خواهیم باخت، چرا که سینمای غیر بیگ‌پروداکشن حداقل ضرر مالی به بیت‌المال نمی‌زند.

محمدتقی فویم نویسنده و منتقد

روسای سینمایی ۷ کشور در تهران نشست مشترک برگزار کردند

درخواست ۱۰ کشور از ایران برای تولید مشترک سینمایی

تاجیکستان، ازبکستان، قرقیزستان و ترکیه در برج میلاد برگزار شد. در این نشست کشورهای حاضر بیانیه‌ای در شش بند امضا کردند که در آن راه‌های گسترش همکاری سینمایی این کشورها مورد تاکید قرار گرفته است. شش بندی که در این بیانیه اشاره شده، عبارتند از: بدهای کلی برای گسترش همکاری‌های چندجانبه در زمینه تولیدات مشترک، تسهیل اکران آثار در کشورهای منطقه، ایجاد صندوق حمایت مشترک منطقه‌ای برای فعالان سینما، گسترش همکاری در زمینه توسعه فناوری، افزایش همکاری‌های آموزشی و پژوهشی و حمایت ویژه از آثار منطقه در جشنواره‌های هر یک از اعضا. در این نشست محمد خزاعی، رئیس سازمان سینمایی یکی از افتخارات این دوره از جشنواره را نشست مشترک روسای سینمایی کشورهای هفت‌گانه با هدف همگرایی بیشتر و پرداختن عمیق‌تر و جدی‌تر به موضوع سینما دانست و گفت: سینما زبان مشترک جهانی است. سینما می‌تواند دغدغه‌های مختلف کشورها را مرتفع کند. سینما می‌تواند ملت‌ها را به هم نزدیک کند. کشورهای منطقه در این سال‌ها در حوزه سینما کمتر مورد توجه بوده‌اند و جلسات همکاری و همکاری در این حوزه کمتر برگزار شده است. خزاعی ادامه داد: بر همین اساس در یک سال گذشته در سازمان سینمایی سفرهایی به برخی کشورهای منطقه داشته‌ایم و تفاهم‌نامه‌هایی برای توسعه و تقویت سطح همکاری‌ها و تعاملات صورت گرفته است. به گفته رئیس سازمان سینمایی، تا امروز تقریبا ۱۰ کشور از ایران درخواست تولید مشترک داشته‌اند که بررسی این طرح‌ها به کمک بنیاد سینمایی فارابی صورت گرفته و قرار است در سال ۱۴۰۲ طرح‌هایی که امکان آنها مهیا باشد، به صورت عملی اجرایی شوند.

رئیس سازمان سینمایی مطرح کرد: اگر می‌خواهیم از این مرحله عبور کنیم و اقتصاد سینما را تقویت شود، باید وارد

علاقه‌مندی مسئولان سینمایی کشورها به همکاری با ایران

در این نشست، محمّدسعید شوهیون از تاجیکستان گفت: سینما در زمینه انسانیت می‌تواند فعالیت‌های گسترده‌ای داشته باشد. ما با ایران تعاریف مشترک داریم. ما امروز در شهرک سینمایی غزالی بودیم و چیزهایی دیدیم که در فرهنگ هر دو کشور بسیار مشترک هستند. ما فکر می‌کنیم باید همکاری‌های مشترک را با ایران آغاز کنیم. همچنین فیلم‌های تاجیکستان باید در ایران اکران شوند. ما در تاجیکستان هر ساله جشنواره‌هایی داریم، امسال نیز جشنواره

ملی تاجیکستان برگزار می‌شود و دوست دارم امسال در این جشنواره سینماگران حضوری جدی داشته باشند. من در ایران فقط فیلم‌های احساسی ندیدم، بلکه قصه و امید و آینده را در آنها دیدم.

آکزیل بکولوتوف از قرقیزستان عنوان کرد: امیدواریم تا پایان سال قراردادهای دوجانبه‌ای را امضا کنیم و فیلم‌های ما در ایران و فیلم‌های ایرانی‌ها در کشور قرقیزستان اکران شوند. در حال حاضر ارزش فیلم‌های ایرانی را در بازارهای جهانی درک می‌کنیم و امیدواریم فیلم‌های ایرانی را در جشنواره قرقیزستان ببینیم و لذت ببریم. چنین قراردادهای دوجانبه‌ای اجازه می‌دهند تا ما فرهنگ‌مان را به کشورهای مختلف ببریم و تماشاگران بیشتری داشته باشیم.

کمال اوپسال، معاون سازمان سینمایی ترکیه بیان کرد: سینما به اقتصاد نیاز دارد و چنین کارهای مشترکی باعث می‌شوند سینما گسترش پیدا کند. این قراردادها به ما اجازه می‌دهند که فیلم‌های قوی‌تری تولید کنیم. ما طی این دو روز جلسات بسیار خوبی داشتیم. با مدیرعامل بنیاد فارابی برای دو سال آینده برنامه‌هایی داریم. ما در ابتدا دوست داریم کارهای مشترک بسازیم و در مرحله دوم دوست داریم در حوزه اکران فیلم در کشورهای همدیگر تلاش کنیم. در مرحله سوم نیز علاقه‌مندیم در جشنواره‌های هر دو کشور از فیلم‌ها حمایت شود.

فیسل سوپسل نیز گفت: ما با حمایت بنیاد سینمایی فارابی یک تولید مشترک داشتیم و تجربه بسیار خوبی بود. پس از شروع فیلمبرداری شنیدیم فارابی از کارهای مشترک حمایت می‌کند؛ به همین دلیل بعد از شروع فیلمبرداری کارهای پس از فیلم را در ایران انجام دادیم. هنرمندان ایرانی در مرحله پس تولید به صورت درجه یک کار کردند و در کل ۲۵ جایزه در جشنواره‌های بین‌المللی دریافت کردیم. در پایان نیز می‌خواهیم این را بگویم که ما نباید نسبت به اتفاقاتی که در غزه می‌افتد سکوت کنیم و دشمنان خود را بپندیم.

رستم جبارو از کشور ازبکستان مطرح کرد: ما سه روز در ایران هستیم و با دوستان عزیز صحبت کرده‌ایم و همکاری‌هایی خواهیم داشت. ایران و ازبکستان از قدیم خیلی دوست بوده‌اند و ادیبان و دانشمندان ما هم در ارتباط بودند. امروز در سینما نیز همکاری ما تولد خواهد داشت. سینما همیشه انسان‌ها و کشورها را با هم دوست کرده است. امیدوارم جشنواره فیلم فجر مردم و کشورها را با هم دوست کند. در ازبکستان نیز سینما بسیار رونق پیدا کرده است. هر سال جشنواره بین‌المللی تاشکند برگزار می‌شود و همه شما را به این رویداد دعوت می‌کنم. محمّدسعید شوهیون نیز بیان کرد: ما یک فیلم تاریخی مشترک بین تاجیکستان و ازبکستان داریم. این فیلم باید در ایران، ترکیه، ازبکستان و تاجیکستان اکران شود، زیرا به این کشورها نیز ارتباط دارد.

